

Õppeprogramm: Eesti imetajad ja nende aastaring

Programmi kirjeldus portaalis seisuga 28.01.2026

Keskkonnahariduse portaali õppeprogrammide kirjelduse vorm, mis on vastavususse viidud hindamiskriteeriumitega.

	Pealkiri portaalis	Lisainfo lahtri all (mida kirjutada)	ÕPPEPROGRAMMI KIRJELDUS
1.	Title* - Õppeprogrammi nimetus	huvi tekitav pealkiri, mis avab ka õppeprogrammi sisu	Eesti imetajad ja nende aastaring
2.	Õppeprogrammi pilt	50 MB limiit. Lubatud tüübid: png gif jpg jpeg. Pildid peavad olema suuremad kui 470x500 pikslit.	
3.	Õppeprogrammi kirjeldus	Annab selge ülevaate programmi teemast ja sisust üldiselt (kuni 1000 tähemärki). See tekst kuvatakse programmi kirjelduses pildi kõrval.	Õppeprogrammis tutvutakse Eesti imetajate tunnuste ja liigirikkusega ning valitud liikide näitel aastaajale omaste põhitegevustega. Õpitakse looma seoseid imetajate vajaduste ja keskkonnatingimuste vahel, märkama ja määrama tegevusjälgi. Teooriat toetavad videoklipid, helisalvestised, jahinduskollektsioon ja looduskeskuse ekspositsioon. Iseseisvalt määratakse nahkade, väljaheidete, tegevusjälgede omanikke. Põhitegevused toimuvad siseruumides, kõik õppevahendid on kohapeal olemas. Kui on huvi ja aega, saab tegevused laiendada õue, et otsida ja määrata loomade tegevusjälgi looduses.
4.	Lühikirjeldus:	Kirjuta 2-3 lauset programmi peamisest sisust ja tegevustest, mis kuvatakse portaali otsingutulemuse koondvaates.	Õppeprogrammis tutvutakse Eesti imetajate liigirikkusega ning valitud liikide näitel aastaajale omaste põhitegevustega. Õpitakse looma seoseid imetajate vajaduste ja keskkonnatingimuste vahel, märkama ja määrama tegevusjälgi. Huvi ja piisava aja korral vaatleme ka õues loomade tegevusjälgi.
5.	Õppeprogrammi käik ja ajakava	Peamised sisuteemad, tegevused ja ajakava annavad ülevaate, kuidas programmi eesmärgid saavutatakse. Kui programmil on mitu sihtrühma, too välja erinevad tegevused sihtrühmade kaupa.	Õppeprogrammi tegevused ja ajakava: SISSEJUHATUS (20 min). Tutvumine, ülevaade tegevustest ja Endla looduskeskuse ekspositsioonist. Käitumisreeglite kokkuleppimine. TEGEVUSTE KÄIK (65 min) Arutleme, millised tunnused on imetajatele omased, milliseid liike teatakse, millistes olukordades on nendega kohtunud. Ettekanne ja videod Eesti imetajate seltsidest ja

			liikidest, iseloomulikest tunnustest ja eluviisidest. Lähemalt tutvume aastaajale iseloomulike põhitegevustega 5-7 liigi näitel. (30 min) Õpilased leiavad liigile (pildile) koha imetajate süstemaatilises skeemis, et kinnistada ettekandes kuulnud. Paaride moodustamine, töölehe ülesannetega tutvumine. (5 min) Paarides (või üksikult) iseseisev töö jahinduskollektsiooniga, et ära tunda kelle naha, sarvede, kolju, ekskrementide, toitumisjälgedega tegemist. Õpilased saavad neid vaadelda, katsuda, mõõta, võrrelda; abiks on süstemaatiline skeem ja pildid, määravad, mõõdulindid, ekspositsioon. Täidetakse töölehti, lõpus vastuste kontrollimine ja tagasisidestamine. (30 min) KOKKUVÕTE (5 min) Lõpuringis väljendab iga õpilane uusi teadmisi imetajate ja valitud liikide eluringi kohta. * Kui tubasele tegevusele lisanduvad ÕUETEGEVUSED, siis tehakse kokkuvõtet pärast seda. Õuetegevused toimuvad Endla looduskeskuse vahetus läheduses (pargis, järve ääres, metsas), kestavad kuni 30 min. Koos liikudes otsime ja määrame loomade tegevusjälgi. Soovi korral saab tegevuste vahele lisada söögipausi, kui osalejatel on eine kaasa võetud.
6.	Sihtrühm	<i>Kui märgid mitu sihtrühma, too välja ka õpitulemused ja tegevused sihtrühmade kaupa.</i>	7-9 kl III kooliaste
7.	Õpitulemused (eesmärgid)	<i>Millised teadmised, oskused ja hoiakud sihtrühm saavutab, sh seoses jätkusuutliku arenguga.</i> <i>Kui märgid mitu sihtrühma, too välja eesmärgid sihtrühmade kaupa.</i>	Õpilane • teab imetajate põhitunnuseid ja Eesti imetajate liigilist mitmekesisust, • oskab märgata tegevusjälgi ja seostada neid loomaliikidega, • mõistab loomade põhitegevuste seoseid aastaegade vaheldumisega, • oskab kasutada abivahendeid (teatmeteoseid) ja määrata liike, • oskab nimetada 5-7 liigi iseloomulikke tunnuseid, põhitoitu, elupaika.

			• omab ülevaadet organismide omavahelistest suhetest ja seostest eluta keskkonnaga Eesti imetajate näitel, • väärtustab liigilist mitmekesisust ja liikide kaitset elu jätkusuutlikkuses.
8.	Üldpädevused	https://opekava.ee/ <i>Nt Põhikool – RÕK- § 4. Pädevused</i>	Väärtuspädevus, suhtluspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
9.	Seos õppekavaga ja ainetevaheline lõiming	<i>Too välja programmi seos õppekavaga ja ainetevaheline lõiming.</i>	III kooliaste: Ainevaldkond „Loodusained“ Bioloogia: selgroogsete loomade tunnused: selgitab ja toob näiteid selgroogsete loomade tähtsust looduses ja inimtegevuses, analüüsib meelte olulisust sõltuvalt elupaigast ja -viisist, põhjendab loomade jahi ja kaitsega seotud piiranguid, toob näiteid kaitsealustest liikidest ja selgitab nende ohustatuse põhjuseid. Ökoloogia ja keskkonnakaitse: analüüsib organismide vahelisi seoseid ökosüsteemis, mõistab eluslooduses toimuvaid protsesse ja hindab inimtegevuse positiivset ja negatiivset mõju populatsioonidele ning ökosüsteemide püsimisele; väärtustab bioloogilist mitmekesisust ehk elurikkust. Geograafia: teab loodusvööndite iseloomulike loomi ja seostab kliimamuutuste mõju nende eluviisidele. Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus.
10.	Meetodid ja vahendid	<i>Loetle programmis kasutatavad õppemeetodid ja vahendid. Kas vahendid on individuaalseks või rühmatööks.</i>	Meetodid: ettekande ja videote jälgimine, arutelu, kirjeldamine, rühmitamine, seostamine (liigi ja tegevusjälje määramine abimaterjalide abil, õpitu kinnistamine töölehte täites. Töö toimub nii iseseisevalt kui paarides. Kui tegevused toimuvad õues, siis lisandub looduses tegevusjälgede märkamine ja seoste loomine. Vahendid: esitlus, kirjutusvahendid ja töölehed (paari peale või üksikult), imetajate pildikaardid, mõõdulindid (4 tk), määrajad (4 tk) ja jahinduskogu (sarved, koljud, jalad, ekskremendid, oksad, käbid, nahad) on juhendajalt. Õuetegevustes kasutatakse jälgede määrajat, mõõdulinte (paari peale).

11.	Juhis õpetajale	<i>Milline on saatva õpetaja roll enne õppeprogrammi ja selle ajal? Kuidas peab õpetaja õpilased ette valmistama - millised on osalejate vajalikud eelteadmised ja varustus? Kus programm toimub ja milliseid vahendeid on vaja? Kas esineb õpilastel erivajadusi, millest programmi korraldaja peaks olema teadlik? Mida selga panna, kaasa võtta: ilmastikule vastav riietus, jook, võileib jms. Mida mitte kaasa võtta (kergesti purunevad esemed, mängud vms.). Millal ja kuidas küsitakse õpetajalt tagasisidet kogu õppeprogrammi kvaliteedi kohta.</i>	Enne õppeprogrammi on soovitatav õpilaste eelteadmised loomade teemal aktiveerida. Programmi põhiosa toimub klassiruumis. Programmi läbiviimiseks on vajalik koostöö oskus ja tähelepanelikkus. Õpetaja võib praktiliste tööde tegemisel õpilasi innustada ja abistada või ise kaasa teha. Kui on huvi ka õuetegevusteks, peavad osalejad arvestama aega vähemalt 2 h ning riietuma ilmale vastavalt. Peale õppeprogrammi annab õpetaja programmile kirjaliku tagasiside e-kirja teel saabunud lingi kaudu ja rakendab õpilaste programmil saadud kogemusi ja teadmisi nende edasises õppetöös.
12.	Märksõnad	<i>Lisa kuni viis õppeprogrammiga seotud teemat, millele põhiliselt keskendutakse.</i>	Loomad, imetajad, loodus- ja keskkonnakaitse, kliimamuutused
13.	Kestus		
14.	Grupi suurus	<i>Kui soovid grupi suuruse osas täpsustusi teha, siis kirjuta Lisainfo lahtrisse.</i>	Kuni 24
15.	Toimumise aeg	<i>kevad, suvi, sügis, talv, aastaringselt</i>	Aastaringselt
16.	Hind		
17.	Lisainfo	<i>Vajadusel märkida õppekeskkonna eripärad (raja pikkus, laudtee, künklik maastik vms), turvalisus ja selle tagamine jms. Kas programm sobib/ei sobi erivajadustega õpilastele, ratastooliga ehk liikumispuudega ja</i>	Õppeprogrammi saab läbi viia ka koolis, tegevuskohaks sobib avar klassiruum, kus on esitlustehnika kasutamise võimalus ja 4 lauda. Kui on huvi ja aega, saab lisada õuetegevused tegevusjälgede otsimiseks ja määramiseks.

		<i>nägemis-, kuulmis-või vaimupuudega osalejatele. Kas on võimalik pakkuda kaht juhendajat või poolele klassile teist tegevust, kui grupp on suurem. Kas programmi aja sisse on planeeritud aeg söögipausiks, vajadusel info toitlustuse maksumuse kohta.</i>	Soovi korral saab tegevuste vahele lisada söögipausi; eine peaks olema kaasas. Endla looduskeskuse ruumides ei saa seda õppeprogrammi erivajadustega õpilastele kohaldada.
18.	Läbiviimise koht	<i>(kool, keskus, õppe- või matkarada)</i>	Kool või loodusklass
19.	Läbiviija nimi	<i>Juhendaja tutvustusele võib viidata keskuse kodulehel vm.</i>	MTÜ Tenno Matkad matkajuhid https://tennomatkad.ee/matkajuhid/
20.	Keel	<i>Eesti/vene/inglise</i>	Eesti keel
21.	Õppeprogrammi lingid, failid		
22.	Medal	<i>On/ei ole</i>	Ei ole
23.	Praegune olek	<i>Avaldatud/avaldamata</i>	Avaldatud